

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mít, 29, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1ta.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2ta.

VOLTALS!

UNA tragedia del Pardo, en lo moment que D. Antón lo Mónstruo, temerós de que la pressió reaccionaria que fins llavoras havia exercit, n' eixis una formida ble expansió revolucionaria, entre gava la clau del rebost à D. Práxedes perque aquest conjurés la tormenta ab lo para-llamps de una relativa llibertat; en aquell instant solemne, D. Paco 'l de Antequera, que may s' ha parat en barras ni ab escrupuls de cap mena, donant à sa fesomia sandun guera aspecte de vinagre, y al alegre contoneig del seu cos crispaduras nerviosas y angulositats de irritació, di qué encarantse ab lo seu jefe:

—Fins aquí hem arribat. Ja que tú llensas miserab lement la bandera del partit conservador, jo m' apressuro à recullirla. Abur, y renyits per sempre.

A lo qual va contestar l' orgullós malagueño:

—Arri allà à menjar pinyóns. babau, que ja sab tot Espanya que més que un home serio, semblas un esquiro, aixis per la inútil vivesa que demostras, com per las posturas continuas que executas.

Lo rompiment va efectuarse en tota regla.

Y algú va dir que 'l Monstruo, al perdre al antequera, havia perdut lo seu bras dret.

Cinch anys de govern liberal, ó sigan cinch anys de dejuni conservador, no eran à propòsit perque D. Antón y D. Paco tornessin à entendres.

A la taula, menjant y bebent, poden contreures fàcils amistats. Fora de la taula, rabiant y neguitejantse, ja es més ditícil.

Aixis es que D. Paco anava cabriolejant y fent volteretas y no pocas planxes, inventant partits, quan los existents no li oferian lloc perque pogués funcionar à la mida del seu gust.

—Han vist may una barca sense timó, entregada à mercé de las onades, botent y cap-girantse, sens nort ni rumbo, sens guia ni aplóm? Aixis passava l' estona 'l famós antequera.

Y 'l seu antich amo, completament deslligat d' ell, tot

contemplantlo entregat á aquesta especie de frisó ridícula, murmurava:

—Vaya un ximple!

Per últim se girà la truya.

Caygué D. Práxedes, tornaren los conservadors à seu res a taula. Lo pressupost sigué, de nou, lo seu regalo. Havia arribat l' hora de rescabalarse.

Y naturalment, l'antequerá y 'l Mónstruo estavan encare molt lluny d' oscas l' un del altre, perque tot d' una poguessen olvidar cinch anys de agravis y de morros mütuos.

Un mal-de-cap tenia, no obstant, lo Mónstruo malagueyo. Per assegurar la possessió del poder devian fer unes eleccions per sufragi universal y devian guanyarlas.

—Ah!—exclamava D. Antón—si ara tingüés à don Paco... Per guanyar eleccions D. Paco era la nata. Ningú com D. Paco per fabricar diputats ministerials.

Al sentirlo exclamarse aixís, li digué en Silvela.

—D. An ón, si à Antequera hi ha un Paco, aquí 'n té un altre, que ningú enten bé? ningú del mon li passa la mà per la cara. Paco 'm dich també y vosté ha de veure si sé fer la paco-tilla de diputats de aquells que à tot diuhen amén. Deixim ter y à n' en Paco de Antequera no l' anyori per res, ja que per res se necessita.

En efecte. La màquina electoral vá funcionar de una manera admirable. Los conillets de guix van anar sortint ab una igualtat pasmosa. Semblaven fets ab mollo.

—Qué tal, D. Antón? ¿Qué me 'n diu de questa majoria?

—Admirable.

—¿N' está content?

—Contentísim.

Y Silvela, l' home sever, lo meticulós observador del sentit juridich, ab las sèvas habilitats y manyas vá posar-se al nivell del altre Paco, de 'n Paco de Antequera. ¡Quina gloria!

Va prestar un gran servei al seu partit; pero vá anularse. Tot Espanya vá dir:—¿Son aquests los homes pulcres?

Una qualitat tenia: la serietat, y vá sacrificiarla miserab lement, perque 'l seu amo, cap à sas vellesas, no anyores las tretas y 'ls serveys especials de 'n Paco de Antequera.

Y ha arribat l' hora de la justicia.

A mitj dinar, li han dit:

—Mestre, comensis à preparar: vosté aquí hi está de massa. Necessito la cadira que ocupa. L' Antequera de manya reconciliarse, y no puch menos de atendre'l. Ell me donará ministres per reformar lo gabinet. Ell me prestará 'l seu concurs decidit. Sens ell no puch passar.

Y en Silvela, ab tot lo seu orgull, ha de consentir que altres vingan à aprofitarse dels fruits dels seus suors y fins dels resultats de las sèvas claudicacions.

Ell vá fabricar los conillets de guix; pero aquests ja no li pertanyen. Lo dit omnipotent del Mónstruo, 'ls toca 'l caparró, y ningú més que 'l Mónstruo.

—Voleu à n' en Romero?—los pregunta.

Y tots diuhen que sí.

—Voleu qu' à n' en Silvela se li dongan las dimissorias?

Igual moviment afirmatiu.

Ingrats!

—Pero qué saben ells? De guix ván ferlos, no de carn. En lloc d' ànima posseixen un travesse de fil-ferro. Han de dir que si sempre, y diran que sí, mal que pesi al guixaire que vá fabricarlos. Ell vá ferlos de aquesta manera... ¡Per qué 'ls hi feya!

De totes maneras, lo país al contemplar aquest joch de comparses, ha de alegrarse de que al any y mitj de possehir lo poder, los conservadors un dia tan temuts s' entretinan fent tan ridiculès tamborellas.

Anant seguit aixís las cosas, prompte de un extrem al altre d' Espanya, no sonrà sino una veu.

Lo crit de:—Voltals!

P. K.

Olt bé, Sr. Vivanco!

La senmana passada varem tractar mitj en broma la qüestió del arcalde de Sant Andreu de Palmar.

En la senmana present hem de consagrarli un aplauso en serio.

L' arcalde Mar-y-mon era un de tants peóns ab los quals fa 'l joch 'l heréu Pantorrillas de Barcelona.

Lo peó de Sant Andreu havia quedat en situació compromesa, y vosté al menjarse'l ó treure'l del tablero, ha fet lo que devia.

Y ha donat una prova de que té prou suficiencia per governar la província, sense necessitat de agenes inspiracions.

Gobernar sols en apariencia, deixantse conduir per

Número pels vius

DISSAPTE, 31 DE OCTUBRE

Dedicat als morts

SORTIRÀ UN GRAN NUMERO EXTRAORDINARI

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

Espléndidas láminas, dibujos fúnebres y vistas de la catástrofe de Consuegra.

8 planas de ilustració y text, degudas à reputats artistas y principals escriptors catalans.

Apesar de la esplendidés del número no costarà mes que 10 céntims de pesseta.

qui permaneix darrera la cortina, no ho tan sino 'ls homes dévils y apocats.

En cambi, afrontar las iras del caciquisme es propi dels esperits forts y dignes.

Y aquesta vegada 'l caciquisme de Barcelona ha rebut la gran castanya.

No en vā 'ns trobem en vigilias de Totsants y dels Moris.

Los conservadors de Tortosa están dispensant decidida protecció al cap-patre del partit carcunda en aquella ciutat, que pretén ser elegit diputat provincial.

Los carcundas y 'ls madurs
y los madurs y 'ls carcundas
poden dir ab lo retrán:

—Dèu los crie y ells s' ajuntan.

Fa vuyt días qu' en Romero deya:

—Aqui ahont me veuen, lo mateix puch anarme' ab en Sagasta que ab en Cánovas.

Ara se 'n va ab en Canovas.

¿Sabrian dirmé per qué?

¡Oh criteri positivista adquirit, sens dupte, desde que 's dedica á la fabricació del sucre!

No sembla sino que 'l antequerá haja dit:

—Tinch una partida de remolatzas que lo mateix puch vèndrelas al un que al altre. ¿Qui me las paga més?

Primera manifestació dels grans beneficis que ha probudit lo tractat de comers ab los Estats Units:

«Las aduanas de Cuba en l' últim més de setembre han tingut una baixa de 728.000 duros.»

Sr. Fabié: vosté qu' es apotecari, vegi si troba un ungüent per cicatrizar aquesta ferida.

Fa pochs días va embarcarse ab rumbo á Filipinas, lo general Despujol, nombrat capitá general de aquellas illes.

L' acompañan un seu fill de ajudant, un seu parent, lo marqués de Palmerola, que va de governador civil, y sis individuos més de la séva familia.

Las illes Filipinas son molt grans.

—Quedan més Despujols per embarcarse?

La primera batalla sostinguda pels conjurats del Ajuntament de Barcelona, ha resultat per ells una derrota.

Si una cosa es lamentable, es que la majoria del grup fusionista, per una escrupulositat exagerada, incurris en l' error de fer la causa dels conjurats, y principalment dels sarauhists.

Creyém que la majoria del Ajuntament fará bē donant una satisfacció á aqueixa escrupulositat per exagerada que sembli, may siga sino porque tots los amants de la recta y pura administració municipal ocupin lo seu lloc degut.

Y que 'ls sarauhists continuhin ballant, com de costum, ab la més lletja.

Lo número del dissapte vinent será extraordinari.

En ell conmemorarem la festa dels difunts y consagrarem á las víctimas de Consuègra un recort perduvable.

Tant per la varietat del text, com per la perfecció dels dibuixos y grabats, procurarem que dit número extraordinari siga digne del favor que 'l públic nos dispensa.

Lo jurat de Lleyda ha absolt á D. Ramón Pujol, arcalde de la Granadella, acusat de haver perturbat actes de la ce'ebació del culto catòlic, interrompent á un predicador, que estava dihent mal dels liberals, desde la trona.

Felicitém al valent arcalde de la Granadella pèl valor civich que ha demostrat.

Si tots los predicadors que faltan als seus devers, trobessen qui 'ls capejes degudament, las corridas á les iglesias serian més divertidas que a les Plaças de toros.

Sr. Pujol: lo Jurat de Lleyda li ha concedit l' orella.

Que per molts anys tant lo jurat com vosté pugan fer semblants obras.

Ha quedat terminada la sumaria del procés sobre 'l envenenament de Lisboa, havent sigut declarada procedida en deguda forma l' hermana *Colecta*, qu' es la que propina 'l veneno á la pobra colegiala.

¿Qué diran ara 'ls neos tan empenyats en proclamar la ignocència de aquesta gata-moixa?

Es tal la miseria que reina en tota la Alpujarra, que no hi ha ja medi material de cobrar las contribucions.

Ab la plaga de la llagosta pot compararse únicament la plaga conservadora.

Per allà ahont passa, tot ho arrasa.

Diumenge passat D. Joan Mañé y Flaquer publicava un article contra la República de 1873.

Divuyt anys han passat desde aquella República.

Quan tan vivament l' ataca, senyal segura que la tem.

Al sortir de Burgos la reyna regent, en lo moment precis de pujar al tren del ferrocarril, una dona del poble va dirli:

—Vulga Dèu que puga arribar á Madrid sana y salva.

Com avuy no hi ha viatje en carril segur, la frasse de la dona de Burgos en tota la séva senzillés y naturalitat, representa un terrible cop de massa contra la companyia del Nort.

Si 'l ministeri conservador, en virtut de la crisis, arriba á constituirse de la manera projectada, tindrém lo següent:

Ocuparà la cartera de Foment, en Bosch y Fustegueras, que al any 73 era republicà federal.

Ocuparà 'l de Gracia y Justicia, en Linares Rivas, que havia sigut republicà.

Seguirà ocupant lo de Marina, en Beranger, que havia sigut zorrillista.

Y 'l d' Estat continuará ocupantlo 'l Duch de Tetuán, que fins la vigilia d' entrarhi figurà entre 'ls liberals.

La meytat del ministeri compost de tránsfugos.

Per lo tant ja no tindrém un ministeri de conservadors, sino un ministeri de cara-girats.

Nou sistema qu' emplean los recaudadors de contribucions á Albunyol.

Ja no es qüestió d' anar ab papeletes de apremi. Res de aixó: s' agafa un bon garrot, se va en busca del contribuent y se li rompen las costellars. Aixís s' ha fet ab molts. Qui no tinga diners, per salvarse d' una pallissa, anirà á robarlos.

Procediment conservador *pur sang*. O 'ls contribuents *pagan* ó 'ls recaudadors *pegan*.

Y que vajan prenent exemple 'ls moros del Riff.

CARTAS DE FORA.—De Reus nos diulen lo següent: «Desde que aquesta ciutat se troba baix lo poder del caciquisme, representat per dos escribans del jutjat de instrucció, se pot dir que 's veu tractada com si si guies un plet de aquells que rajan. Aquí no rajan més que disgustos. Un arcalde, lo Sr. Muñoz cumpla á satisfacció de la majoria de la població y dels mateixos regidors son delicat encàrrech. Bastá aixó perque 'ls cacichs que no podian contar ab ell pels seus designis, no paressin fins á sustituirlo per un tal Sr. Prius, persona antipática á tot serho y dòcil instrument del caciquisme. Desde aquest moment reyna á Reus un disgust formidable. Centenars de personas assisteixen á las sessions del Ajuntament y mostran lo seu disgust. La torpesa del nou arcalde de real ordre contribueix á aumentarlo.

Figúrinse que la setmana passada, després de fer una serie de planxes á propósito de la interpretació de un article de la ley municipal, va haver de escoltar un vot de gracies al arcalde anterior, seguit de un vot de desagrado á n' ell. Donchs com si no li haguessen dit res, torná á ocupar la presidencia ab tota frescura. «Feume arcalde y digne moro» O millor encare: «Clavéumelas aquí que no tinch butxacas.»

Al sortir de la sessió, que declarà terminada de un modo brusco, se vegé seguit per milers de vehíns, los quals l'acompanyaren fins al sanhedri conservador, ab gran estrépit de xiulets. La xiulada s' prolongà per espai de més de una hora.

S' ha dit que 'ls conservadors, no trobant á Reus gent coneiguda que prenga la séva defensa, estan reclutant una pandilla de perduts, resolts á portar lo seu insensat emprenyo fins á les últimas y més lamentables consequencies. Si á Reus surzeixen desordres y conflictes, ja sabrém qui n' es responsable: los que contra vent y mareja s' empenyan en domanyar á una població que sempre ha blassonat de independent y digna.»

Importantíssim
L' ALMANACH
DE
LA CAMPANA DE GRACIA
ESTÀ PER ENTRAR EN PREMPSA.

Preguem als nostres corresponsals fassin lo pedido quant antes.

ESPAÑYA Y LA GUERRA.

(ENTRE UN MUNICIPAL Y JO.)

—Xanxas 'ja sab lo que dihen?
Que 'i mon está al punt de dalt
y qu' es molt fàcil qu' estalli
una lutxa colossal.

—¿Vol dí allá á la casa grande,
entre ls senyors rechidors?

—No, home, entre Fransa y Prussia.

—Ya he sentit ciertos rumors
Lo cual que á mi no me extraña,
pues viven en paz anys hâ
y las armas, si no s' usan.
se rovellan iestá clâ!

—Lo pitjó es que, segons sembla,
nosaltres hi ballarém.

—¿Espanya? ¡qué bochería!
¿que no estém bien com estém?

—Diu que fa temps que 's traballa
en elevadas regiôns,
y 'ns festejan y 'ns engrescan
ab plans y combinacions.

—Pero, á ver ¿quiénes son esos
que 'ns festechan? 'los prussiáns?

—'los franceses?

—Uns y altres:

tots 'ns allargan las mans.

—Y 'l governo ¿qué 'ls responde?

—Oh! 'L mal-de-cap es aquí:

lo govern pensa, cavila...

—¿Y qué?

—Que no sab qué df.
—El lance no es para menos!
Comprendo bien sos afanys;
de un lado apretat por Francia,
de otro por los alemanys...

Lo mismo que quan dos donas
tienen alguna qüestió,
y al ir yo á pacificarlas
las dos quieren la rahó.

—Exactament! Uns ministres
volen ajudar al francés,
altres diulen que Alemania
es la que avuy fa més pes.
Y aixís assau las senmanas,
s' enreda la situació

y 'ns trobem encare enlayre
sense dir ni sí ni no

—Pobre governo! Ja 'l planyo.
—Escolti: vosté, al seu cas
¿qué faria?

—Yo? ¡Caramba!
Pronto saldrà del pas.

Dirà que ese otro dia
tuviros inundacions
y que con tan trist motivo
aquí no estém por cansons.

—Aixó es una pobra excusa:
la qüestió es qu' estés forsat
á ajudar als uns ó als altres;
¿ab qui anirà?

—Ay carat!
Pues... no anirà con nadie:
desde quan una nació
ha d' anir á apoyar las otras
y á luchar, quieras que no?

Si yo estoy bien en mi casa,
sense meterme en la chent
per que ha de venir un vecino
á enredarme tantament?

—Aixó es molt sensat y lògich,
y casi lo més segú;
pero 's veu que 'l govern nostre
vol decantarse p' algú.

—Per qui? Aixó es lo que 'l obliga
á mirá 'l dret y 'l revés,
intrigant y buscant datos
per veure qué convé més.

—Pues si el governo s' enreda
con extranheras nacions,
y dispone de las tropas
y gasta nuestros milions,

declina las consequencies
d' un paso tan imprudent,
y desde este mismo instante
protesto enérgicament.

En fi... passi lo que passi,
una cosa li haig de dir.
—Qu' es?

—Una cosa que nadie
me la vendrà á desmentir.
Si en efecto se arma guerra
entre el prussiá y el francés,
los municipals... ¡li churo!
no 'ns mezclaremos en res.

C. GEMÀ.

¡CRÍSIS! ¡CRÍSIS!

As pocas persones que encara usan camisa, estan que no 'ls arriba la camisa al cos.

Se sab positivament que de l' un moment al altre lo ministeri se 'n anira á can Taps Potser siga avuy, polser demà, potser dintre de cinc minuts: no hi ha hora segura. Lo únic que 's dóna per cert es que 'ls fornells ja s' han posat d' acort per apujá 'l pà tan bon punt debuti 'l ministeri nou.

En aquesta terra tot s' arrega aixís: á cada canvi de govern se 'ns encareix la alimentació y se 'ns aprentan las clavillas.

Los polítics corren de l' un cantó al altre, com maríts de primer any que buscan llevadora: la ansietat no 'ls deixa reposar un moment.

—¿Qué hi há?—preguntan al toparseab un coneget:—no sab res?

—Si: diu que ara mateix un tranvia ha atropellat al sagristà d' aquesta parroquia

—[No, home: parlo d' aixó de la crisi!] —no ha sentit dir si ja s' ha resolt?

—Crech que no, perque diu que avuy en Cánovas s' fet tallar los cabells y no està per aquestas coses.—

Un subjecte que sempre s'ab noticies de bona tinta é causa de tenir un cosí carnal que 's cuya de tapar los escapes de gas del govern civil entra al café ab ayre misterios y comensa á fer l' ullot á tots los conegets y hasta á un senyor francés que llegeix lo *Figaro* y no se 'l mira.

—Ara!—crida la gent de la séva taula:—ara sortirem de dutes! De fixo que aquest ho sab tot

—Tot... y d' bona tinta!—fa l' aludit posantse un dit als llavis y baixant la veu com un conspirador de comedia.

—Explícat, no 'ns fassis patir més.

—En Cánovas ha despedit á tots los ministres...

—Oh!

—Y ara 's troba sense ministeri.

—Per qué?

—Perque ningú li vol acceptar cap cartera...

—Mentida!—crida 'l grupo ab hermos

Lagartijo y l' arquebisbe de Toledo, per veure qué li aconsejan.—

Un altre polític d' afició, que també sol estar ben enterrat, assegura que la situació està més enredada de lo que sembla.

—Sé de cert—diu—que la conciliació de 'n Romero y en Cánovas s' ha desbarat.

—Y això?—li pregunta un llauner que fa días que s' troba senseyena y procura entretenir-se parlant de política.

—Tot ha vingut per una insignificancia. Sembla qu' en Romero volia protegir á un nebó de la seva dida; y demanava per ell una plassa de governador civil o de canonje de qualsevol catedral.

—Y en Cánovas no hi ha consentit?

—Nó; li ha dit que lo únic que podría fer pèl tal nebó, era colocarlo en las brigades de limpiesa pública ó de guarda de consums...

—De resultats de lo qual, naturalment, en Romero s' haurà empipat.

—Tant, que ha enviat á D. Antón á passeig y li ha dit quatre grosserias.

—Y en Cánovas, ara...?

—E'tá tan disgustat, que fins ha manifestat desitjos de retirarse á la vida privada. Pero 'ls seus vehíns, y especialment lo sabater que 'l calsa, l' han predicat de tal modo, que han conseguit treureli aquest mal pensament del cap.

Mentre tant, lo telégrafo funciona, encare que ab molta irregularitat, y entre la gent formal circulan ja candidatures.

—Nou ministeri!—exclama un senyor, que fa anys que desitja ser concejal ó alguna cosa en que puga campar-se la vida:—nou ministeri! Hi rebut un telegramma

—Qui's firma?

—Gent notable, eminencias, l' estat major de la política dominant.

—Vingan los noms; enllisteixi: á veure si hi tinc algú'n amic.

—Presidència: Cánovas. Gobernació: en Peral. Guerra: 'l director del Banc d'Espanya. Marina...

—Escolti gno es pas ministre 'l marqués de Cerralbo?

—No, senyor.

—Pues dels demés tant se me 'n dona, perque no coneix a ningú sino á ell. Ja poden fer ministre encare que sigui al inventor de la zarsaparrilla de Bristol!

Y no diu al del sabó dels principes del Congo, perque es un fulano que en sa vida ha gastat sabó de cap classe.

Apart d' aquestas palpitations sueltas de la opinió pública, lo país està alarmat d' una manera fabulosa; y pensant ab lo ditzós cambi de ministeri, no viu, ni dorm, ni menja, especialment los mestres d' estudi.

En lo camp dels silvelistas hi ha una agitació tremenda, en expectativa de lo que farà l' seu jefe.

Entre 'ls partidaris incondicionals de 'n Cánovas també hi ha una maror espantosa.

Los romeristas no poden armar tant terratrémol; pero per ser no més deu ó dotze en tota la nació, s' ha de confessar que mouhen bastant escàndol.

De tot lo cual resulta que ara com ara la mitat dels espanyols està tremolant y l' altra meytat també

Los uns de por de que 'ls desempelein; los altres, frenètics, per veure si 'ls emplearan.

FANTÀSTICH.

Tos cacichs de la província de Tarragona van tenir por convenient disposar que en las eleccions de Diputats á Corts, sortis elegit un tal Sr. Dassy, parent de 'n Martos, y elegit va sortir en efecte, á pesar de que en lo Vendrell no'l coneixia ningú.

Y ara 'l districte queda vacant de nou, en rahó de que al Sr. Dassy li han donat un important empleo á Cuba.

Aquests conservadors ho cambian tot, fins los itineraris.

Per anar de Madrid á la Habana, està vist: s' han de fer escalas en lo Vendrell.

Ara la vacant ha quedat á la disposició de un fill de don Cristià.

Y es de creure que 'ls cacichs de la província regalarán l' acta al fill, ab la mateixa facilitat ab que van regalarla al parent.

Tal vegada 'l fill de 'n Martos ha pres també passatge per l' Habana, y 's disposa á fer la correspondent escala en lo Vendrell.

Totas aquellas trágicas poden resumir-se en una sola frase: Del Vendrell al ventrell.

Presentinse las críssis que 's vulgan, en Fabié continuará formant part del ministeri.

Lo héroe de Sagunto ho disposa, y ha de ser aixís.

¿Qué serà de la pobre Espanya restaurada si se arribava á trencar la aliança contra la espasa del héroe y l' espátula del apotecari?

En Silvela va fer unas eleccions com tothom sab, atropellant-ho tot, per treure una majoria.

Sistema Romero Robledo.

Pero com siga que aquest sigüé 'l primer á Espanya que l' empleá, ara surt y diu:

—Reclamo que se 'm reconega 'l privilegi de inventio.

Y en Cánovas li diu:

—Séu á taula, noy, que la rahó 't sobra.

Los cambis entre Espanya y Fransa van enfilantse qu' es un gust.

A conseqüència de aquest desnivell, aixís com temps endarrera va emigrar l' or, avuy comensa á emigrar la plata.

Dintre de poch no 'ns quedaran més que 'ls bitllets de Banch.

Aném en linea recta pèl camí de la bancarrota. Per empendre aquest viatje, ja tenim bitllet.

En Sagasta ha declarat que l' actitud que corresponia al partit fusionista es l' espectant.

Es á dir: miraran lo que 'ls altres menjan, y pegaran continuas en-umadas.

Com que des que 'ls varen treure estan ab un pam de nás, los hi vé perfectament l' actitud d' anà olorant.

Una frase célebre:

«Si en Romero Robledo s' enten ab en Cánovas, jo creixeré á lo menos un pam y mitj: la mida que precisament me falta per ser un home de talla.»

Tort y Martorell.

Lo nou arcalde de real ordre que 'l govern ha colocado al frente de l' Ajuntament de Reus y que fins ara ha sigut objecte de las xiuladas de tota la població 's diu *Prius*.

Un apellido encaixat dintre de aquell aforisme llatí: «*Quos Deus vult perdere prius dementat*»

Que literalment tradubit vol dir:—«Aquells á qui Déu comdemna á la perdició, de primer los fa perdre l' senziri.»

Crech que 'ls conservadors ganxets ja 'l tenen bén percut.

La neutralitat d' Espanya, en la expectativa de un conflicte europeo, s' imposa ab tota evidència.

Espanya, desde qu' existeix, mai ha sigut afortunada en aquesta classe de compromisos.

Si s' embolica ab la triple aliansa, prestantse á ser la quarta en la partida de tressillo, codillo segur.

Si s' embolicava ab l' aliansa doble, prestantse á ser la tercera en la barrotada, no s' escapava de un capot.

L' únic joch que li pot ser permès, y en lo qual no correria cap perill, es lo solitari.

¡Qui sab!

Potser lo Monstruo té tant empenyo en entendres ab en Romero, perque aquest li ha ofert á n' en Bosch com a ministre.

Déu haver sentit parlar de que per evitar las inundacions devastadoras s' exigeix la repoblació dels boscos. Y per primera providència planta un Bosch al ministeri.

Tot inútil. A pesar de aquest bosch, no s' escaparà del gran xubasco.

Una anècdota pintoresca.

Los periodichs de Inglaterra feya temps que s' ocupaven de l' estat de salut de mister Gladstone, sense deixar passar un sol dia que no parlessen de això

Un amic de mister Gladstone, anà á visitar-lo en aquest entremitj y li preguntà:

—Cóm vos trobèu?

—Esperéu un instant—respongué 'l famós home d' Estat—deixeume legir lo que diu la premsa sobre aquest punt, y desseguida us contestaré.

L' emperador de Alemania ha ordenat la creació de una banda de 40 trompeters, al objecte de que 'l saludin, cada vegada que 's preseuti davant del poble.

Crech que 'l Monstruo espanyol no voldrà ser menos que l' emperador alemany.

Y á tal objecte no duplo que perque 'l saludin, s' apressurará á crear una banda de 40 pitos.

Lo marqués de Serralló está predestinat á rebre grans xiuladas.

Després de las de Pamplona, las d' Estella.

D' Estella tingué de sortirne á escape y mitj amagat. Res: que ab una mica més la visita á Estella li costa la estella.

L' horòscopo de Boulanger y de la seva amant:

Boulanger va neixer en 1837. Sumém los números: 1+8+3+7=19. —Hamort en 1891. Fem la mateixa operació: 1+8+9+1=19.

Madame Bonnemain va neixer en 1855. Sumém:

1+8+5+5=19. —Ha mort en 1891. Repetim la suma: 1+8+9+1=19

No deixa de ser xocant aquesta coincidència.

S' han fet experiencies ab lo fusell Mauser que 'ns van regalar los alemanys, y 'ls resultats han sigut deplorables á tot serho.

¿Qué podém esperar de Alemania?

Dos coses:

Alcohols envenenats, y fusells falsificats.

A LO INSERTAT EN LO PENÚLTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Es gle-si-a.*
2. ANAGRAMA.—*Gayá-Ayya.*
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—*Oro, plata, cobre y nada.*
4. INTRÍNGULIS.—*Socas.*
5. GEROGLIFICH.—*Cincents céntims fan cinch pesetas.*

Han endavantat totas las solucions los ciutadans Maurici, Dr. P. V. y Un figuerenc; n' han endavantadas 4, Cintet Barrera y Cargol y Un Micodemus; 3, Plesini Perque sí; 2, M. Trillas y Dr. Mostassa, y 1 no més, P. del C. y Un Ximu.

XARADA.

Prima-inversa es un objecte que serveix per posar blat, ordi, arròs y altres mil coses que no cal anomenar. Es la segona beguda que á tothom sól agrada; la ters-inversa es moneda, y haig de dirte per final que l' *Tot* es un gran polític: ¿qué 't sembla? la trobarás?

J. USON.

ANAGRAMA.

Tornant de una *tot* en *Tot* se fica al llit desseguida perque tenia embutida la panxa 'l mateix que un bot.

CONDE DE MANGANERO.

TRENCA-CLOSCAS.

BARCELONA.

Formar ab aquestas lletras lo nom de un poble del antich regne de Valencia.

J. ISUG NOMIRA.

CONVERSA.

—Abont es lo tèu germà, Paco?

—Lo no-tre oncle ha vingut á buscarlo per anar al café.

—Sabs á quin café van?

—Sí: al que acabém de anomenar tots dos.

RAFEL ALONSO.

GEROGLÍFICH.

SO SO SO

O O O

suelos LOS suelos

J. CASADÈV-LI MULLERAS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans M. Conda de la Claca, Mr. Eugón, H. Homar, S. Fàbregas Ca-anovas, R. Pons y V. J. G. Ventura, William Haynes, P. Valdom, Pepet de Tiana, Roça, J. Trullas, L. Costa, Ranón Pelat, Josep Comadreja, Joan Nogués, Manonas y Artur Tridondant: Lo our 'ns enveja aquesta setmana no fa per ca.

Ciutadans Antonet del Corral, Gaspar Homar, Pau Llamaráns, Pep Llissara, C. H. Hant maigre Agripina, Pauhet de la Cinta, y N. P. J.:—Publicarem alguna cosa de lo que 'ns e vien.

Ciutadans M. Guberna: La poesia es bastant regular: á pesar de tot la frasse del estribillo no té prou importància per servir de estribillo.—Candor Salomé: Alentin gärgot pot anar: lo demés es fluix.—F. Candi: Va molt bé.—J. B. y B.: No hi trobem la punta en la titulada *Asua ita*: las demés van bé.—Ll. Salvador: Accepto Lo que 'ns demà no faré present al editor.—J. Oromi Arús: L' article serio no 'n es, y com humorístich, n' es poch.—Ll. Mirall: Va bé—Bufa tripas. Idem. Pero esc lli gno podrà cambiarse 'l pseudònim?

—F. Figueras R.: Molt be.—Añon Rialla: Enterats.—J. Gual: No té prou importància per la majoria dels lectors del nostre períodico.—Patrik Faraon y R. En'eus.—Japet de l' Orga: Va bé.—B. Pacu Mir: Aprofilaré alguna cosa: per més que lo que resulta acceptable ja ho haviam rebut.—X. Alemany y Follet: Mil gràcies per l' envíe: inútil dir-li que va bé.—Da'mau de Ruda: Esta molt mal versificat.

</div

LOS ENVENENADORS DELS ESPANYOLS.

Un tip de menjar y un trago
del que 'ns vè del extranger,
quatre pipadas á un puro,
y un pot dir que ja está llést.